

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 51/02-7

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. apríla 2002 predbežne prerokoval sťažnosť M. G., V. Č. a A. P., všetci trvalo bytom M., pre namietané porušenie základných práv Bytovým družstvom Humenné, Laborecká 1896/58, Humenné, neumožnením odkúpenia bytu do vlastníctva a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. G., V. Č. a A. P. **o d m i e t a** pre nedostatok právomoci Ústavného súdu Slovenskej republiky na jej prerokovanie.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2002 doručená sťažnosť podpísaná M. G., V. Č. a A. P., všetci trvalo M. (ďalej len „sťažovatelia“), v ktorej vo svojom mene (ako nájomcovia bytov v bytovom dome na Švermovej ul. č. 193 v M.), ako aj v mene ostatných nájomcov bytov v bytovom dome na

Švermovej ul. č. 193 v M. (ako členovia výboru samosprávy členov Bytového družstva Humenné, ktorí sú nájomcami bytov v uvedenom bytovom dome) namietali porušenie základných práv Bytovým družstvom Humenné, Laborecká 1896/58, Humenné (ďalej len „bytové družstvo“).

Podľa sťažovateľov sa v roku 1992 nájomcovia bytov v bytovom dome na Švermovej ul. č. 193 v M. vo vlastníctve bytového družstva, ktorí sú zároveň členmi tohto bytového družstva, domáhali prevodu vlastníckeho práva k jednotlivým bytom v uvedenom bytovom dome podľa § 24 zákona č. 42/1992 Zb. o úprave majetkových vzťahov a vyporiadaní majetkových nárokov v družstvách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 42/1992 Zb.“). Aj napriek viacerým urgenciám zo strany jednotlivých nájomcov, ako aj výboru členskej samosprávy členov bytového družstva, ktorí sú obyvateľmi uvedeného bytového domu, k prevodu bytov do vlastníctva nájomcov (vrátane sťažovateľov) doteraz nedošlo. Bytové družstvo podmieňuje prevod bytov v uvedenom bytovom dome oznámením nájomcov, pre akú formu správy domu podľa § 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 182/1993 Z. z.“) sa rozhodli.

Podľa sťažovateľov bytové družstvo dostalo odpoveď vo forme oznámenia, že nájomcovia bytov v uvedenom bytovom dome žiadajú v zmysle stanov bytového družstva o pokračovanie trvania členstva s tým, že zaplatia základný členský vklad vo výške stanovenej stanovami bytového družstva.

Aj napriek vyššie uvedenému bytové družstvo zotrváva na svojej požiadavke a doposiaľ prevod vlastníctva k jednotlivým bytom v uvedenom bytovom dome na nájomcov bytov (vrátane sťažovateľov) neumožnilo.

Bytové družstvo si navyše nesplnilo ani povinnosť vyplývajúcu z § 23 ods. 4 zákona č. 182/1993 Z. z., podľa ktorého ak vlastník domu nie je vlastníkom pozemku a sú splnené podmienky na vydržanie podľa Občianskeho zákonníka, je vlastník domu povinný zápisom

do katastra nehnuteľností usporiadať vlastníctvo pozemku pred prvým prevodom vlastníctva bytu alebo nebytového priestoru v dome.

Na základe vyššie uvedeného sa sťažovatelia obrátili na ústavný súd.

II.

Podľa § 25 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 130 ods. 1 písm. f) ústavy začne ústavný súd konanie, ak podá návrh každý, o ktorého práve sa má konať v prípadoch ustanovených v čl. 127 a 127a.

Zo znenia čl. 130 ods. 1 písm. f) ústavy, ako aj čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že ústavnou podmienkou pre začatie konania o ústavnej sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby je namietanie porušenia ich základného práva alebo slobody.

Sťažnosť podľa čl. 127 ústavy môže teda fyzická osoba alebo právnická osoba podať jedine v záujme ochrany vlastných práv (III. ÚS 33/02).

Sťažovatelia sa podanou sťažnosťou pokúsili vystupovať aj v mene ostatných nájomcov bytov v bytovom dome na Švermovej ul. č. 193 v M. (ako členovia výboru samosprávy členov bytového družstva, ktorí sú nájomcami bytov v uvedenom bytovom dome), ústavný súd však môže konať (ako vyplýva z vyššie uvedeného) iba o porušení ich vlastných základných práv (pozri napr. uznesenie o prijatí sťažnosti na ďalšie konanie sp. zn. III. ÚS 23/00).

Sťažovatelia v prílohe sťažnosti predložili zápisnicu z rokovania členskej schôdze samosprávy členov bytového družstva, ktorí sú nájomcami bytov v bytovom dome na Švermovej ul. č. 193 v M., zo dňa 20. februára 2002, podľa ktorej boli ostatnými nájomcami splnomocnení na zastupovanie „...v spore na Ústavnom súde SR v Košiciach“.

Zákon o ústavnom súde síce ustanovuje povinné zastúpenie osôb domáhajúcich sa ochrany svojich základných práv v konaní pred ústavným súdom, zástupcom však v zmysle ustanovenia § 20 ods. 2 uvedeného zákona môže byť iba advokát alebo komerčný právnik.

Z vyššie uvedeného preto vyplýva, že ústavný súd sa sťažnosťou sťažovateľov (M. G., V. Č. a A. P.) mohol zaoberať len v rozsahu, v ktorom títo namietali porušenie vlastných práv.

Sťažovatelia sa domáhali ochrany svojich práv, ktorých porušenia sa malo bytové družstvo dopustiť nesplnením svojich povinností vyplývajúcich z ustanovení zákona č. 42/1992 Zb. a zákona č. 182/1993 Z. z.

Právne vzťahy upravené zákonom č. 42/1992 Zb. týkajúce sa majetkových vzťahov a vyporiadania majetkových nárokov v družstvách a právne vzťahy upravené zákonom č. 182/1993 Z. z. týkajúce sa spôsobu a podmienok nadobúdania vlastníctva bytov a nebytových priestorov v obytných domoch, práv a povinností vlastníkov týchto bytových domov, práv a povinností vlastníkov bytov a nebytových priestorov, ich vzájomných vzťahov a práv k pozemku sú svojou povahou vzťahmi majetkovoprávnymi, pričom ochrana subjektívnych práv účastníkov týchto právnych vzťahov patrí do rozhodovacej

právomoci všeobecných súdov, ktoré spory a iné právne veci vyplývajúce z týchto vzťahov prejednávajú a rozhodujú v občianskom súdnom konaní (čl. 142 ods. 1 ústavy, § 7 Občianskeho súdneho poriadku, § 29 ods. 2 zákona č. 182/1993 Z. z.).

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti poskytuje ústavnú ochranu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhodovaním o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, len za podmienky, že o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z vyššie uvedených dôvodov ústavný súd sťažnosť sťažovateľov podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. apríla 2002